

THE ROLE OF THE EDUCATIONAL CHOIR TEAM IN FORMING THE MUSICAL ACTIVITY OF FUTURE MUSIC TEACHERS

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ХОРОВОГО КОЛЕКТИВУ У ФОРМУВАННІ МУЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Kaikova M.M. /Кайкова М.М.

teacher /викладач,

Savranska O.M./Савранська О.М.

teacher /викладач

*Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»
КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»*

Анотація. Проаналізовано стан формування активності в теорії та методиці музичної освіти. Особливістю хорового співу є можливість об'єднання в один виконавський колектив здобувачів вищої освіти з різним рівнем розвитку співацьких навичок. Колективна музична творчість – це складний психолого-педагогічний процес відтворення музики, в якому художні завдання тісно пов'язуються із проблемами виконавських дій значної кількості виконавців, міжособистісні взаємини в колективі.

Ключові слова: навчальний хоровий колектив, майбутні вчителі музичного мистецтва

Annotation. The state of formation of activity in the theory and methodology of music education is analyzed. The peculiarity of choral singing is the possibility of combining higher education graduates with different levels of development of singing skills into one performing group. Collective musical creativity is a complex psychological and pedagogical process of music reproduction, in which artistic tasks are closely related to the problems of performing actions of a significant number of performers, interpersonal relationships in the team.

Keywords: educational choir, future teachers of musical art

Вступ.

Однією із специфічних особливостей хорового співу є можливість об'єднання в один виконавський колектив здобувачів вищої освіти з різним рівнем розвитку співацьких навичок. У розробці теорії колективу важливу роль відграли праці філософів (М. Бажана, Л. Бенько, П. Горностай, М. Поповича, Ю. Чорноморця, В. Шаян, Н. Лапіна та ін.); психологів (Н. Волянук, І. Джидарьян, Л. Китаєв-Смик, Л. Кривошеїна, А. Лутошкин, В. Петрівського, Л. Умайский, С. Шеріф та ін.).

В. Соколов, підкреслюючи значущість засобів хорової діяльності, визначає хор як колектив, який володіє технічними і художньо виразними засобами виконання, необхідними для передавання думок, почуттів, ідейного змісту, що закладені у творах[2].

Т. Смирнова визначає хоровий колектив як стійку у часі організовану групу співаків із специфічними органами самоврядування, поєднану загальною метою, змістом, цінностями, спільною діяльністю та складною динамікою формальних та неформальних відносин[2].

Колективна музична творчість – це складний психолого-педагогічний процес відтворення музики, в якому художні завдання тісно пов'язуються із проблемами виконавських дій значної кількості виконавців, міжособистісні взаємини в колективі.

Навчальний хоровий колектив має великі педагогічні можливості, реалізація яких залежить від правильної організації процесу керування ним.

Основний текст.

Автори наукових досліджень (А. Болгарський, К. Кабриль, А. Козир, О.Олексюк, Л. Орановська, С. Світайло, Т.Смирнова, та ін.), присвячених аналізу професійної діяльності хорових колективів, таку діяльність розглядають як сукупність організаційних, навчально-виховних, художньо-творчих завдань. Кожен із компонентів багатогранного процесу навчання (організаційний, навчальний, виховний, репетиційний, концертний тощо) має певну специфіку, хоча на практиці реалізуються одночасно.

Колективне виконання хорового твору вимагає тісного взаєморозуміння між диригентом і співаками, їхньої здатності свідомо підкоряти свої дії єдиній волі диригента. У зв'язку з цим перед диригентом стоїть завдання спрямувати свою діяльність на реалізацію головної мети – виховання згуртованого колективу.

Навчальна робота у студентському хоровому колективі спрямована на вирішення комплексу важливих завдань:

- загально-музичного розвитку;
- вокально-хорового виховання;
- вивчення та сприйняття музичних творів;
- загально-виховних;
- комунікативних.

Формування музичної активності в навчальному хоровому колективі – процес складний та довготривалий, що вирішується формами діяльності хорового колективу:

- репетиційна робота;
- робота над творами;
- прослуховування музики, записів хорових колективів із подальшим їх обговоренням;
- відвідування концертів, театральних спектаклів;
- обговорення музичних телепередач.

Навчальний хоровий колектив ґрунтується на відносинах гармонії між його членами. На думку В. Романчишина хоровий колектив характеризується особливим типом стосунків, що базується на вільній участі музикантів у суспільно значимій діяльності. Якщо музична діяльність, відносини і спілкування в навчальному хоровому колективі завжди мають спільний характер, то наявність у ньому колективності свідчить про створення міцного осередку. Основною особливістю керування навчальним хоровим колективом є психолого-педагогічна взаємодія керівника та учасників[3],

Розглядаючи студентський навчальний хоровий колектив як мікросоціальне явище, необхідно проаналізувати структуру формування гуманних взаємин, яка складається із взаємодіючих компонентів:

- когнітивного;
- емоційно-емпатійного;
- нормативно-ціннісного;
- операційного[3].

Необхідною умовою хорового колективу є *сумісність* співаків. Адже вона свідчить про найсприятливіше поєднання властивостей учасників хорового колективу, забезпечує успіх спільного виконання та особисте задоволення диригента і кожного співака від хорового співу.

Висновки.

Аналіз наукової літератури з означеної проблеми дозволяє зробити висновок, що сумісність як інтегральна якість хорového колективу забезпечує ефективну взаємодію співаків у хорі, дозволяє оптимально поєднувати їх професійні та особисті якості майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Література:

1. Коробка Т. С. Комунікаційний процес у хоровому виконавстві як складна система творчих взаємозв'язків. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: збірник статей. Культурологічні аспекти сучасного мистецького дискурсу. Пам'яті Л. К. Каверіної. Вип. 106 Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. С. 377–392.
2. Смирнова Т. Хорознавство: історія, теорія, методика : навч. посіб. Харків: Федорко, 2013. 212 с.
3. Федюра С. А. Хорове виконавство на сучасному етапі. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2013. № 1. С. 71–74.